

KAMPEN FÖR HANDIKAPPSERVICE

LAGLIG RÄTTIGHET Ålands förvaltningsdomstol har efter att Miina Fagerlund besvärat sig upphävt ett stödbeslut som fattats av socialnämnden i Finström. Men i stället för att ändra beslutet föreslår socialförvaltningen att kommunen får ÅFD:s beslut prövat i högsta instans.

Foto: Erkki Santamala

Fick rätt i domstolen – men sedan kom en ny kалldusch

■ Socialnämnden i Finström överväger att överklaga ÅFD:s dom

Ålands förvaltningsdomstol anser att Finströms socialnämnd har gjort fel i ett stödbeslut till Miina Fagerlund som har en grav funktionsnedsättning.

Men i stället för att ändra beslutet föreslås besvär till Högsta förvaltningsdomstolen.

Nya Åland har under en längre tid följt Miina Fagerlunds kamp för att få den hjälp hon behöver enligt handikappservicelagen. Hon har så här långt lämnat in besvär i tre servicebeslut som kommunens socialnämnd fattat i hennes fall, och för några veckor sedan fick hon rätt i Ålands förvaltningsdomstol, ÅFD, i sitt första besvär.

–Äntligen, var hennes spontana kommentar.

Men glädjen höll inte i sig särskilt länge. Det skulle visa sig att det är långt ifrån säkert att kommunen ändrar sitt beslut trots att domstolen har upphävt det. I stället överväger man att få det prövat i högsta instans, Högsta förvaltningsdomstolen.

Bakgrund

Besväret till Ålands förvaltningsdomstol gäller ansökan om utökad assistans som Miina Fagerlund påbörjade i slutet av fjolåret.

I februari lämnade hon in en reviderad ansökan och i maj fattade socialnämnden beslutet att omvandla 10 timmar hjälp av stödperson per vecka till 40 tim-

BESVIKEN – Ett besvär till HFD betyder för det första att det tar lång tid innan beslutet kommer, och den tiden har jag inte eftersom min sjukdom förvärras kontinuerligt, säger Miina Fagerlund.

Foto: Stefan Öhberg

mar personlig assistans per månad. I maj lämnade hon in en ny ansökan om utökad antal timmar för personlig assistans 120 timmar per månad eftersom de beviljade timmarna inte räckte till på långt när.

I juni avslog nämnden hennes ansökan med motiveringen att tillräcklig assistans redan hade beviljats – 40 timmar assistent per månad, närståendevård och

hemservice som komplement.

–Mitt läkarintyg visar att jag behöver allt mera hjälp och att min assistanshjälp i praktiken minskats från tidigare. Jag har inte fått nya hjälpmedel som ska underlätta min vardag, något som framfördes i nämndens beredning, och de timmar jag beviljats räcker inte till för att jag ska kunna vara verksam som jämbördig medlem av samhället

hemservice som komplement. –Mitt läkarintyg visar att jag behöver allt mera hjälp och att min assistanshjälp i praktiken minskats från tidigare. Jag har inte fått nya hjälpmedel som ska underlätta min vardag, något som framfördes i nämndens beredning, och de timmar jag beviljats räcker inte till för att jag ska kunna vara verksam som jämbördig medlem av samhället

som handikappservicelagen stadgar. Dessutom har jag inte begärt hemservice eftersom den ansvariga tjänstemannen inte anser det ändamålsenligt och det skulle begränsa den rätt till aktivt deltagande som jag har enligt handikappservicelagen, säger hon.

Bland annat det här skrev hon i sitt besvär till domstolen.

Förvaltningsdomstolen konstaterar för det första att Miina Fagerlund enligt handikappservicelagen har rätt till stödinsatser som motsvarar hennes behov.

–Det framgår klart att hennes behov av stöd har ökat och att enbart den tidigare beviljade assistansen inte täcker behoven i dagsläget. Redan behovet som föranleds av hennes rehabiliteringsträning ter sig större än den beviljade assistansen, skriver domstolen och tillägger att det förblir oklart hur de beviljade stödåtgärderna i praktiken ska motsvara hennes behov.

Fel att ge avslag

Vidare heter det i domstolsbeslutet att hon inte själv på ett bindande sätt gentemot kommunen kan definiera sättet att förverkliga sin service, men det är inte rätt av nämnden att avslå hennes ansökan på basis av ett stöd som hon inte i praktiken erhåller och som inte ens utretts, det vill säga hemservice.

Därför finner domstolen att nämnden inte haft rätt att avslå Miina Fagerlunds ansökan på de grunder som angetts. Men

domstolen kan inte avgöra rätt omfattning för assistansen och upphäver därför nämndens beslut och återförvisar det för ny behandling. Men den beredning som gjorts inför socialnämndens möte i morgon tisdag går ut på att ärendet inte behandlas på nytt utan att kommunen ska söka prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen för att få ÅFD:s beslut ändrat.

Besviken

Miina Fagerlund är besviken och hoppas att nämnden fattar ett annat beslut.

–Ett besvär till HFD betyder för det första att det tar lång tid innan beslutet kommer, och den tiden har jag inte eftersom min sjukdom förvärras kontinuerligt. För det andra betyder det att jag måste företrädas av en jurist eftersom HFD-beslut är prejudicerande, och det är en stor kostnad för mig när kommunen har begränsat min rätt att jobba till max två timmar per dag.

Hon pekar på att det kommer att kosta pengar för kommunen att driva en process i Högsta förvaltningsdomstolen.

–Det skulle kännas märkligt ifall kommunen väljer att betala för en process i HFD för att slippa bevilja mig de timmar jag behöver för att kunna leva mitt vardagsliv. Är det rimligt, undrar hon.

Annika Orre
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

OMBUD Juristen Bert Häggblom blir Miina Fagerlunds ombud om ärendet går vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Foto: Erkki Santamala

Häggblom klar som ombud

Juristen Bert Häggblom blir Miina Fagerlunds ombud om Finströms kommun går vidare med hennes ärende till Högsta förvaltningsdomstolen (HFD).

Miina Fagerlund har upp-lyst socialförvaltningen i Finström om detta och påpekar att det står i handikappservicelagen att ett besvärstillstånd i HFD måste sökas och att tillstånd ges bara om besväret är av synnerligen stor betydelse för den som söker ändring eller om det är viktigt med tanke på rättspraxis och prejudikat. (ao)

Handikappservicelagen

■ **§1: Lagens syfte.** Syftet med lagen är att göra det möjligt för handikappade att leva och vara verksamma som jämbördiga samhällsmedlemmar och att undanröja olägenheter och hinder som handikappet medför.

■ **§8c: Personlig assistans.** Med personlig assistans avses den nödvändiga hjälp som en gravt handikappad person behöver hemma eller utanför hemmet 1) i de dagliga sysslorna, 2) i arbete och studier, 3) i fritidsaktiviteter, 4) i samhällelig verksamhet samt 5) i upprätthållande av sociala kontakter. Personlig assistans i de dagliga sysslorna och i arbete och studier ska ordnas i den utsträckning det är nödvändigt för den gravt handikappade.

■ I tillämpningsinstruktionerna framgår att den gravt handikappades egen åsikt, önskemål och personliga hjälpbehov ska beaktas och att personens egna val ska stödas. Personlig assistans är en subjektiv rättighet för gravt handikappade personer.

■ Enligt instruktionerna bör klienten alltid höras när hjälpbehov kartläggs och "målet är att fatta ett beslut som i högsta möjliga utsträckning är förenligt med klientens bästa".